

Stivononieuws

Overzicht behandelde vogels vierde kwartaal 1989

	Aanwezig op 01-10	Gebracht okt-dec	dood okt-dec	Gelost okt- dec	Naar elders okt-dec	Aanwezig op 31-12
Noordse Stormvogel	2	-	2	-	-	-
Jan van Gent	-	1	1	-	-	-
Blauwe Reiger	-	2	-	2	-	-
Wilde Eend	1	4	4	-	-	1
Eidereend	-	1	-	1	-	-
Sperwer	-	1	1	-	-	-
Torenvalk	-	2	-	2	-	-
Waterral	-	1	-	-	-	1
Waterhoen	-	3	2	1	-	-
Houtsnip	-	1	-	1	-	-
Kokmeeuw	1	16	10	5	-	2
Stormmeeuw	-	2	1	1	-	-
Kleine Mantelmeeuw	1	-	1	-	-	-
Zilvermeeuw	5	3	6	2	-	-
Drieteenmeeuw	-	4	2	2	-	-
Zeekoet	-	14	9	5	-	-
Alk	-	3	2	1	-	-
Kleine Alk	-	1	1	-	-	-
Holenduif	-	1	-	1	-	-
Houtduif	-	3	2	1	-	-
Turkse Tortel	-	4	-	4	-	-
Winterkoning	-	1	-	1	-	-
Roodborst	-	1	-	1	-	-
Merel	-	1	1	-	-	-
Zanglijster	-	1	1	-	-	-
Zwartkop	-	1	-	1	-	-
Goudhaantje	-	2	-	2	-	-
Ekster	1	-	-	1	-	-
Kauw	1	-	-	1	-	-
Zwarte Kraai	-	2	1	-	-	1
Spreeuw	-	1	1	-	-	-
Huismus	-	1	1	-	-	-
Ringmus	-	1	1	-	-	-
Groenling	-	1	-	1	-	-
	12	80	50	37	-	5
Diversen						
Muskuseend	-	3	1	2	-	-
Kanarie	-	1	-	-	1	-
Post/kerkduif	-	2	2	-	-	-
	-	6	3	2	1	-
Totaal	12	86	53	39	1	5

Toelichting

In het vierde kwartaal van 1989 kon 42 % van het aantal vogels met succes worden gelost.

Het was een bijzonder rustig kwartaal. Op sommige dagen was er bijna niets te doen in het asiel. Er waren geen stormen van betekenis, zodat er zeer weinig (18 in totaal) olieslachtoffers waren. Uiteraard zijn dat er 18 teveel, maar er zijn in het verleden ook dergelijke aantallen op een dag binnengebracht.

Het weer was in het vierde kwartaal bijzonder zacht.

Voor de vogels was voldoende voedsel voorhanden.

Slachtoffers van de trek waren er nauwelijks. Het is

mogelijk dat de trek naar het zuiden, mede door het fraaie en rustige weer, heel geleidelijk is verlopen.

Op 26 oktober werd onze hulp ingeroepen om een waterhoen, dat bij Shoemax in Sassenheim op de een of andere wijze tussen het plafond van de winkel was geraakt, te bevrijden. Leon Gielen en John van Schaik, altijd tuk op zo'n karweitje, klaarden dit probleem in korte tijd. De geschrokken Waterhoen kon in de nabij gelegen vijver met succes worden losgelaten.

Stichting Vogelasiel Noordwijk

Postbus 168

2200 AD Noordwijk

Luchtacrobaten boven het dorp

door Willem Baalbergen

"Stienkrijters" noemen de Noordwijkers ze. De Gierzwaluwen, want daar hebben we het over, zijn misschien wel de aardigste zomergasten die Noordwijk kent. Nauwelijks geluidsoverlast geven ze en vernielingen richten ze helemaal niet aan. Die volksnaam is overigens goed getroffen. Het eerste deel van de naam hebben ze te danken aan hun voorkeur voor een steenachtige omgeving. Van oorsprong waren het dan ook bewoners van rotswanden die zich in de loop van de ontwikkeling aanpasten aan de mens. Die vestigde zich in steden en dorpen, een soort kunstmatige rotsen, waarop de Gierzwaluw bij de mens introk.

In spleten van muren, maar vooral onder de dakpannen vinden de vogels nestgelegenheid. Altijd zodanig dat ze zich direct vanaf de opening in de lucht kunnen gooien, want een Gierzwaluw op het land is als een vis op het droge. Ze zijn niet in staat vanaf de grond weg te vliegen. Regelmatig worden er dan ook van deze vogels bij vogelaars en het vogelasiel gebracht met de mededeling: "het beest kan niet vliegen". Vaak is het opgooien in de lucht, bv. vanaf een balkon, al voldoende om het dier weer in bedrijf te stellen. Het tweede deel van de volksnaam spreekt voor zich zelf. De vogels vliegen in de zomer, vooral op zachte avonden, in groepen boven het dorp en brengen daarbij een gierend geluid voort. Vandaar.

Een interessante vogel, deze Gierzwaluw. Geen familie van de bekende Boerenzwaluw en Huiszwaluw, wel verwant aan de Nachtzwaluw. Deze vogel, ook wel Geitenmelker genaamd, kwam tot voor een aantal jaren nog in de Amsterdamse Waterleidingduinen voor. Een Engelsman, David Lack, heeft een aardig boekje

aan de Gierzwaluw gewijd: "Swifts in a Tower". Voor zover ik weet niet in het Nederlands vertaald maar ook voor diegenen die niet zo vlot Engels lezen wel te volgen. Hij bestudeerde vele zomers lang de vogels in een toren van een museum in Oxford. In dat zelfde museum vond overigens in de vorige eeuw het beroemde debat tussen Wilberforce en Huxley, over de theorieën van Darwin, plaats.

Eén van de vragen die hij tot een oplossing bracht was de volgende: waar overnachten de vogels voor zover dat niet op het nest plaats vindt? De theorie die al langer bestond, dat dit hoog in de lucht gebeurde, werd door hem bevestigd bevonden. Gierzwaluwen "slapen" inderdaad zwevend op grote hoogten. Ook hier in Noordwijk is dat met wat geluk wel vast te stellen. Op zomeravonden zie je groepjes vogels naar gelang het donkerder wordt steeds hoger vliegen om ten slotte uit het zicht te verdwijnen.

Gierzwaluwen zijn echte zomervogels. Ze komen hier aan omstreeks Koninginnedag, 30 april, en trekken in de eerste weken van augustus weer weg naar het zuiden. In die drie maanden dienen ze dus voor nageslacht te zorgen. Het broeden geschiedt zoals gezegd vooral onder dakpannen. De twee kernen van het dorp bieden daarvoor de meeste mogelijkheden. Juist daar vinden we nog veel oude daken belegd met de zogenaamde Oudhollandse dakpan. Deze sluiten minder goed af dan de modernere modellen en geven voor de vogels mogelijkheden er onder te komen. Daarbij zijn vooral de daken met een gebroken kap, de mansardedaken, in trek. Juist in de knik, daar waar de pannen wat uitsteken, vliegen de vogels in en uit. Er zijn een paar van deze daken in de Schoolstraat waar dit goed is waar te nemen. Die Oudhollandse dakpannen vor-